

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo pravde
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Analiza za potrebe racionalizacije pravosudne mreže i analiza mreže organa za prekršaje iz 2013.godine, pokazala je, da treba izvršiti normativne izmjene Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, donijetog 2011.godine, u pogledu funkcionalne nadležnosti za odlučivanje po pravnim sredstvima (prigovoru) na odluke javnog izvršitelja, u pravcu da odlučuje sudija pojedinac, a ne vijeće od troje sudija, a što je predviđeno i Planom racionalizacije pravosudne mreže 2013-2015 kao i Programom rada Vlade Crne Gore za 2014.godinu.

Imajući u vidu značaj Zakona o izvršenju i obezbjeđenju ("Službeni list RCG", broj 36/11), koji se primjenjuje od 26 septembra 2011. godine, kao i početak rada javnih izvršitelja u aprilu 2014.godine ocijenjeno je neohodnim da se kroz izmjene zakona otklone nedostaci i dileme, koji su se pojavili u dosadašnjoj primjeni.

Dosadašnja primjena Zakona o izvršenju i obezbjeđenju prevashodno je ukazala na potrebu da se izvrši izmjena Zakona u pogledu funkcionalne nadležnosti za odlučivanje po pravnim sredstvima na odluke javnog izvršitelja. Ovim zakonom daje se nadležnost i sudiji pojedincu da odlučuje u drugom stepenu, po prigovoru na rješenja javnog izvršitelja, donijetog na osnovu izvršne isprave.

Takođe, u praksi se pojavio problem u vezi zarade i penzije kao predmeta izvršenja na novčanim sredstvima izvršnih dužnika na računima kod poslovnih banaka, jer se radi o dva posebna predmeta izvršenja, u odnosu na koja je propisano različito postupanje.

Nadalje, u dosadašnjoj primjeni zakona nije se dobro pokazalo rješenje kojim se reguliše redoslijed naplate na novčanim sredstvima na računu pravnog lica ili

preduzetnika, a kojim je organizacija za prinudnu naplatu nalagala svim bankama kod kojih dužnik ima sredstva na računima, da izvrše naplatu duga sa tih računa srazmjerno stanju sredstava na tim računima. Na ovaj način su se u određenim slučajevima stvarali visoki troškovi za izvršne dužnike, stoga je bilo neophodno izvršiti izmjenu važećeg rješenja.

Sljedeći problem koji treba da riješi predloženi zakon odnosi se na donju granicu prodajne cijene pokretnih stvari, kao i nepokretnosti, koja je sada bez ograničenja, na trećem javnom nadmetanju na kojem se vrši prodaja. Ovakvo rješenje ima za posljedicu da se izvršni dužnik dovodi u situaciju da se njegove pokretnе stvari ili nepokretnost prodaju za veoma nisku cijenu, kojom ne može namiriti izvršnom povjeriocu cijeli iznos potraživanja.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Osnovni cilj izmjena i dopuna Zakona o izvršenju i obezbjeđenju predstavlja unaprjeđenje postojećeg zakona u smislu izmjena u pogledu funkcionalne nadležnosti za odlučivanje po pravnim sredstvima na odluke javnog izvršitelja, u pravcu da, po prigovoru na odluke donijete na osnovu izvršne isprave odlučuje sudija pojedinac, dok je za postupanje po prigovoru na odluke donijete na osnovu vjerodostojne isprave i dalje nadležno vijeće od troje sudija. Na ovaj način se i sudiji pojedincu daje ovlašćenje da odlučuje po prigovoru na odluke javnog izvršitelja, donijete na osnovu izvršne isprave, čime se postiže efikasnost izvršnog postupka.

Sljedeća bitna izmjena odnosi se, na obavezu organizacije za prinudnu naplatu, da vodi registar računa fizičkih lica po jedinstvenom matičnom broju, a inoviran je i redoslijed naplate na novčanim sredstvima na računu pravnog lica ili preduzetnika.

Nadalje, precizirano je izvršenje na novčanim sredstvima izvršnog dužnika na računima kod poslovnih banaka, u smislu da se pravi razlika za izvršenje sa tog računa u odnosu na izvršenje na zaradi i penziji.

Takođe, u postupku izvršenja na pokretnim stavrima, kao i na nepokretnostima, ograničena je donja granica prodajne cijene na trećem javnom nadmetanju, koja ne može ići ispod visine potraživanja izvršnog povjerioca.

Izmjene i dopune Zakona o izvršenju i obezbjeđenju predviđene su Programom rada Vlade za III kvartal 2014.godine, kao i Planom racionalizacije pravosudne mreže 2013-2015.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Izmjena u pogledu funkcionalne nadležnosti za odlučivanje po pravnim sredstvima na odluke javnog izvršitelja, predviđa da, po prigovoru na odluke donijete na osnovu izvršne isprave odlučuje sudija pojedinac, dok je za postupanje po prigovoru na odluke donijete na osnovu vjerodostojne isprave i dalje nadležno vijeće od troje sudija.
- Izmjena u pogledu isključenja zarada i penzija kao predmeta izvršenja na novčanim sredstvima izvršnih dužnika na računima kod poslovnih banaka proizilazi iz dosadašnjih postupanja banaka , koje su poistovjećivale izvršenje sa računa na zaradi i sa tekućeg računa, a radi se o dva posebna predmeta izvršenja, u odnosu na koja je propisano različito postupanje, i to, postupanje na zaradi, naknadi zarade ili penziji, i postupanje na tekućem računu.
- Predlogom se ograničava donja granica prodajne cijene pokretnih stvari, kao i nepokretnosti, na način da, ako na drugom javnom nadmetanju nije postignuta cijena u visini procijenjene vrijednosti pokretnih stvari, javni izvršitelj će odrediti novo javno nadmetanje na kojem se stvari mogu prodati ispod procijenjene vrijednosti, ali ne ispod visine potraživanja izvršnog povjerioca. Kad je u pitanju nepokretnost, koja se nije mogla prodati na drugom javnom nadmetanju, javni izvršitelj će zakazati novo javno nadmetanje na kojem se nepokretnost može prodati ispod 50% utvrđene vrijednosti, ali ne ispod visine potraživanja izvršnog povjerioca, uz prethodnu saglasnost izvršnog i založnog povjerioca.
- Inoviran je redoslijed naplate na novčanim sredstvima na računu pravnog lica ili preduzetnika. Izmjena se ogleda u tome, da organizacija za prinudnu naplatu nalaže banchi kod koje izvršni dužnik ima najviši iznos sredstava na računu za obavljanje platnog prometa u zemlji da izvrši naplatu duga sa tog računa, a ako na njemu nema dovoljno sredstava daje nalog i ostalim bankama, redom, prema visini sredstava na računima izvršnog dužnika, do potpunog namirenja naloga za prinudnu naplatu.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjeroatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektne.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Propisana rješenja će uticati na efikasnost rada sudova i javnih izvršitelja, na način da će se ugrađivanjem novih rješenja na koja je ukazala sudska praksa, omogućiti da i sam postupak izvršenja bude brži, kvalitetniji i efikasniji.

Primjena ovog propisa neće izazvati troškove građanima i privredi.

Ovim propisom se ne nalazi ni u dio administrativnih opterećenja ni biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistekći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovodenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva u budžetu Crne Gore. Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. Propisom nije propisana priprema i usvajanje podzakonskih akata. Implementacijom propisa neće se ostvarivati prihod za Budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U procesu pripreme teksta predloženog zakona upućen je javni poziv zainteresovanoj javnosti da se uključi u proces izrade ovog Zakona, dostavljajući komentare na važeći zakon. Takođe su obaviješteni svi sudovi da, shodno dosadašnjoj primjeni Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, svojim primjebama i sugestijama daju doprinos prilikom izrade predloženog zakona. Ministarstvo pravde formiralo je Radnu grupu za izradu predloga zakona u čijem sastavu su bili predstavnici Ministarstva pravde, Osnovnog suda, Privrednog suda i Ministarstva finansija, koja je prilikom izrade Zakona uzela u razmatranje sve primjedbe i sugestije. U izradi Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mјere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema prepreka za implementaciju ovog propisa.

Praćenje primjene propisa je u nadležnosti Ministarstva pravde.

Ministar pravde,

Duško Marković

Datum i mjesto:

Podgorica, 23.07.2014.godine